

Kommissorium for miljøkonsekvensvurdering (VVM) af ny Rute 26 mellem E45 og Søbyvad

Med aftale om Infrastrukturplan 2035 den 28. juni 2021 mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne er parterne enige om at gennemføre nye investeringer og initiativer i en fuldt finansieret investeringsplan på transportområdet for perioden 2022-2035. Den del af aftalen, der omfatter fremtidens veje, står Enhedslisten og Alternativet uden for.

Det fremgår af aftalen, at der skal gennemføres en miljøkonsekvensvurdering (MKV) af en motortrafikvej i den besluttede linjeføring for udbygning af Rute 26 ved Aarhus. Parterne har afsat 1.390 mio. kr. til projektet og besluttet, at anlægsprojektet skal igangsættes i 2031.

Baggrund

Udbygning af Rute 26 mellem Aarhus og Viborg til højklasset vej har været under planlægning i mange år. Der blev vedtaget en projekteringslov i 1990, og der er gennem årene blevet anlagt omfartsveje ved Mundelstrup, Rødkærsbro og Viborg. Senest blev der i 2010-12 gennemført en MKV af mulighederne for at udbygge Rute 26 på to strækninger ved Viborg og Aarhus samt en supplerende undersøgelse i 2012-13 på strækningen ved Mundelstrup om tilslutningen til E45.

I 2014 blev der i trafikaftalen om udmøntning af disponible midler i Infrastrukturfonden truffet politisk beslutning om at fastlægge linjeføringen på strækningen mellem E45 og Søbyvad for udbygning af Rute 26 i det sydlige forløb. Anlægsoverslaget for projektet er beregnet til 2.714 mio. kr. (indeks 183,38). Vejdirektoratet har efterfølgende sikret arealet til udbygningen ved at pålægge byggelinjer på de berørte ejendomme.

Kort 1: Foreløbig skitse over projektstrækning

Favrskov Kommune fremlagde i 2020 et forslag om at anlægge en 4-sporet motortrafikvej på hele strækningen suppleret med følgende ændringer, som har til hensigt at reducere omkostningerne betydeligt i forhold til linjeføring syd:

- 4-sporet motortrafikvej på hele strækningen med 100 km/t i stedet for det besluttede forslag om 4-sporet motorvej frem til Hammel og 2+1 motortrafikvej mellem Hammel og Søbyvad
- Motortrafikvejen afsluttes umiddelbart vest for Svenstrup og følger den nordlige linjeføring i den tidligere MKV, herved sker krydsningen af Gelbækken på den eksisterende Rute 26
- Vejanlægget foreslås afsluttet ved omfartsvejen ved Mundelstrup, hvorved det eksisterende tilslutningsanlæg ved Tilst ikke ombygges, hvilket sker med en forventning om at E45 og rampeanlægget er udbygget inden en ny motortrafikvej anlægges

Favrskov Kommune vurderer, at det vil kunne reducere det samlede anlægsbudget til 1.390 mio. kr.

En ny MKV

Da grundlaget for den oprindelige MKV er mere end 10 år gammelt, vil det være nødvendigt at udarbejde et nyt beslutningsgrundlag for en kortere 4-sporet motortrafikvej, herunder at beregne et nyt anlægsoverslag. Det omfatter også at opdatere viden om forhold som blandt andet trafik, støj, plan- og naturforhold i området.

Lokalt har der i forbindelse med den politiske beslutning om *Infrastrukturplan 2035* været en del debat om placeringen af en ny Rute 26. Den politiske beslutning fra 2014 om placering af linjeføringen er fastholdt, og fokus i undersøgelsen vil i stedet være at redegøre for konsekvenserne af at udforme vejanlægget som en motortrafikvej, som anlægges på en kortere strækning som foreslået af Favrskov Kommune.

MKV'en vil i hovedtræk omfatte:

- Undersøgelse med udgangspunkt i forslaget fra Favrskov Kommune:
 - Nyt forslag om 4-sporet motortrafikvej mellem Mundelstrup og Svenstrup
 - Der vil være fokus på at minimere projektets fysiske dominans i landskabet, herunder ved Lading Sø
- Skitseprojektering af 4-sporet motortrafikvej til 100 km/t i det foreslåede forløb mellem Mundelstrup og Svenstrup. Der gennemføres en trafiksikkerhedsrevision det undersøgte forslag
- Nye trafikberegninger med Landstrafikmodellen (LTM)
- Opdatering af eksisterende miljøkortlægning, hvor der er sket ændringer siden 2010, herunder vurderinger af hvor der kan være behov for nye feltundersøgelser, så miljøkonsekvensvurderingen kan leve op til gældende regler på området. Der vil blive set på påvirkningen af plan- og landskabsforhold, og specielt Natura-2000-, fredede- og § 3 beskyttede-områder. Desuden fokuseres på registrering af områdets dyreliv, herunder i særlig grad beskyttede arter. Det vil danne grundlag for evt. revurdering af afværgeforanstaltninger og etablering af erstatningsbiotoper.
- Nye støjberegninger som beregnes på baggrund af de opdaterede trafikprognoser og derefter vurdering af, hvilke støjreducerende tiltag, der skal indarbejdes i projektet.

- Beregning af et nyt anlægsoverslag for en 4-sporet motortrafikvej mellem Mundelstrup og Svenstrup, jf. Transportministeriets principper for Ny Anlægsbudgettering
- Risikoanalyse af forslaget, og beregning af de samfundsøkonomiske effekter, jf. Transportministeriets manual for samfundsøkonomiske beregninger
- Der skal gennemføres en ekstern kvalitetssikring af projektet i henhold til aktstykke af 24. oktober 2006 fra Finansudvalget. Grundlaget for den eksterne kvalitetssikring omfatter materiale om teknisk udformning, miljøkonsekvensrapporten, trafikberegninger, økonomi og risikoanalyse

Afrapportering og høring

Resultatet af MKV'en vil blive afrapporteret på Vejdirektoratets hjemmeside i en såkaldt digital MKV. I forlængelse heraf vil der blive indledt en offentlig høring af projektet i mindst 8 uger, og der vil blive afholdt borgermøde (evt. flere) i perioden.

Nyheder og andre relevante informationer om projektet vil løbende blive offentliggjort på en konkret hjemmeside for projektet.

Der vil blive afholdt informationsmøde cirka midtvejs i MKV'en, hvor borgerne vil få mulighed for at komme i dialog med Vejdirektoratet og høre om status for det igangværende arbejde.

Disse midtvejsmøder erstatter den indledende idéfase, da der ikke er tale om at ændre placeringen af linjeføringen, men at redegøre for konsekvenserne af det nye forslag i den sydlige linjeføring. Formålet med MKV'en er at tilvejebringe et beslutningsgrundlag, som kan danne grundlag for en politisk stillingtagen til udformning og udstrækning af vejanlægget.

Tidsplan

MKV'en igangsættes primo 2022 og forventes afsluttet i efteråret 2023 med afrapportering, hvorefter der vil blive gennemført offentlig høring. I slutningen af 2023 vil der på baggrund af høringsnotatet blive udarbejdet en indstilling om projektet.

Organisation

MKV'en gennemføres af Vejdirektoratet bistået af rådgivere på udvalgte fagområder. Favrskov, Skanderborg og Aarhus kommuner inviteres til drøftelser på teknikerniveau. I forbindelse med udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten tages der kontakt til Miljøstyrelsen for at drøfte miljøvurderingerne og evt. behov for supplerende afværgeforanstaltninger.

Økonomi

MKV'en og efterfølgende aktiviteter omkring udarbejdelse af indstilling og anlægslov gennemføres inden for en økonomiske ramme på 8 mio. kr.